

Her bestemmer træet

På sit snedkeri i Hørsholm puster Laura Bergsøe om slidte møbelklassikere, så de kan holde i mange år endnu. Indimellem tvinger kærligheden til træ hende til selv at tegne og bygge et møbel.

UNIKA. Hver træsort og hvert et stykke træ har sin egenart, mener møbelsnedker Laura Bergsøe, som altid arbejder på at fremhæve træets sjæl, både når hun restaurerer, og når hun skaber selv.

SANDRA MEINECKE OG
SARA GALBIATI (FOTO)

Møbelsnedker Laura Bergsøe lader kærligt sin hånd glide stille hen over en af de Kinastole, som i øjeblikket står i hendes værksted. Stolene er fremstillet af massivt kirsebærtræ, hvis brunrøde og orange farver leder tankerne hen på en efterårstur i skoven. Laura Bergsøe mærker efter revner og små sprækker i træet, og med tape markerer hun de skader, hun finder.

Selv om Kinastolen er af den bedste kvalitet, har den brug for vedligeholdelse. På værkstedet står otte af slagsen klar til at blive restaureret. Til daglig står de i mødelokaler rundt om i landet, men aircondition og slitage har givet stolene ar på sjælen, ar, som Laura Bergsøe nænsomt arbejder på at restaurere.

Stole, der allerede har modtaget behandling, hænger i kroge ned fra loftet i det lille værksted. I hjørnet står et 100 år gammelt sybord med intarsia og stråler over endelig at have fået pudset sit ydre. En kommode er ved at sunde sig, dens skuffer knirker ikke som før, rillerne og revnerne i det gamle egetræ er lappet. Her i møbelsnedkeriet er det møblerne og træets sjæl, der plejes og behandles.

»Det ret skønt, at der ikke findes to stykker træ, som er ens. Det giver møblerne sjæl, en slags personlighed, om man vil, at der er så mange nuancer i træet«, siger Laura Bergsøe, som åbne værkstedet i Hørsholm for seks år siden og i dag har en lang kundeliste, som bl.a. indeholder over en del af de største danske virksomheder og flere ministerier.

Kinastole får nyt liv

Virksomheden Laura Bergsøe Møbelsnedkeri ligger på en gammel sommerhusgrund i Hørsholm omgivet af træer. Her har Laura Bergsøe indrettet sit hjem og sit værksted, og det er her, hun tilser alverdens arkitekttegnede møbler - blandt andet Kinastolen, som blev designet af Hans J. Wegner i 1944. Navnet kommer af, at Hans J. Wegner lod sig inspirere af klassiske kinesiske stole fra det 17. århundrede.

Designet skulle vise sig at være holdbart, og i dag kan en enkelt Kinastol koste op til 46.000 kroner, hvis den købes som ny. Priserne på brugte stole varierer en hel del alt efter træsort, lædertype og stand.

»Det, man kan sige, er, at det er lykkedes at give Kinastolen ikonstatus«, siger Laura Bergsøe.

Møbelsnedker Laura Bergsøe har påtaget sig opgaven at holde liv i de mange klassiske stole, der står rundt om i bestyrelseslokaler hos mange store danske virksomheder.

»Stolene står over hele landet og forfalder; det er frygteligt at se. Det skyldes ofte, at ingen i virksomhederne ved, hvor ansvaret for vedligeholdelsen af deres møbler ligger. Derfor tager jeg ud og ser til dem og giver dem et bud på,

NYE SKIKKE.

»Når vi er til møde i dag, sidder vi og vipper på stolen. Det gjorde man ikke dengang, Hans J. Wegner opfandt Kinastolen. Derfor kræver den ekstra vedligeholdelse«, fortæller Laura Bergsøe, der er i færd med at restaurere en af slagsen. På det nederste billede har hun stolens armlæn sammen og sætter nu en skruetvinge fast. De små klodser har hun skåret specielt til Kinastolene.

hvad der skal til, for at deres møbler igen kommer til at se nye ud. Ofte skal der ikke meget til, men de skal jo vide, at behovet er der.

Laura Bergsøe blev uddannet møbelsnedker hos Rud. Rasmussens Snedkerier, et godt sted at komme i lære, mener hun og understreger, at det var her, hun lærte at værdsætte detaljen og kræse for den.

»Jeg lærte håndværket, men med fokus på detaljen, og det er jeg utroligt taknemmelig for. Mange andre steder ville jeg måske også være blevet en dygtig håndværker, men jeg er ikke sikker på, at jeg havde fået den samme fornemmelse for træet og dets mange nuancer, hvis ikke jeg havde været i lære hos Rud. Rasmussens Snedkerier.

En fornemmelse for træ må man sige, hun har. Hun fortæller passioneret om forskellige sorter, om træets sjæl og dets styrker.

»Hver træsort rummer det hele, både duften og berøringen. Det er også en af grundene til, at jeg holder så meget af

at arbejde med det. Mahogni forbinder mange med noget lidt konservativt, det er den også i sin lugt. Træsarten palisander derimod dufter af en meget klog gammel dame, hvor duften af pudder og parfume blandes i næsen.

70 procent af Laura Bergsøes kunder er private, der ofte kommer med arvestykker, som de ønsker at holde ved lige.

»Jeg har stor respekt for folk, der investerer i nogle af de gamle møbler; sådan nogle smukke møbler kommer jo ikke bare igen. På den måde får de noget unik historie med sig, og hvert enkelt træstykke er særligt udvalgt og bearbejdet.

De gamle møbler kræver både tid og præcision at arbejde med. Nogle er mere skrøbelige end andre. En styreliste på en kommode skal måske repareres, noget skal pudses, og andet slibes. Prisen for arbejdet ligger på cirka 500 kroner i timen. Der er stor forskel på, hvor lang tid det tager at restaurere et gammelt møbel. I princippet kunne Laura Berg-

søe blive ved og ved med at arbejde på et møbel, til det så helt nyt ud igen.

»Men det er der heldigvis ikke så mange, der ønsker. Der er så meget sjæl i et gammelt møbel, og for det meste handler det om, at kommoden stadig gerne må se gammel ud, men at den ikke skal være i stykker.

»Der er altid et økonomisk og et forventningsparameter, der spiller op imod hinanden. For 100 år siden tog det måske en møbelsnedker 300 timer at lave en kommode, som jeg i dag bruger 12 timer på at restaurere. Det sætter tingene i perspektiv, at der skal så lidt til, for at den holder de næste 100 år.

Tro mod træets struktur

Laura Bergsøe har ikke en yndlingsmøbelsnedker eller et design, hun er særlig glad for. Hun elsker træ, og noget af det, der kan gøre hende allergladest, er, når det lykkes hende at få det smukkeste frem i træet. Dets små særheder, bevægelser og bølger.

»Når jeg har fået noget nyt træ med hjem, kan jeg ligge søvnløs hele nætter, mens jeg tænker på, hvad det skal bruges til. Det er ikke mig, der bestemmer designet, det er træet. Jeg er ikke designer i den forstand; jeg får ideer ud fra, hvordan træet er. Hvis der er nogle smukke årer, som skal vises frem, eller hvis det bølgler på en flot måde, er der mange muligheder.

Det kan tydeligt ses på hendes egne design, som hun også sælger, men mest skaber hun dem, fordi hun ikke kan lade være. På væggen hænger eksempelvis en hylde, hun selv har kreeret. Den bøjer, og bøggerne står skævt, men sådan har træet valgt at bevæge sig, så det får det lov til.

Da hun i sin tid købte grunden i Hørsholm, stod der bare et lille træskur, der gjorde det ud for et sommerhus. Nu er det erstattet af et stort, smukt hus af lyst træ, som med skarpe kanter ligner et træskib, der er drevet i land. Store glaspartier lader lyset komme ind og røbe enhver lille sprække og åre i spisebordet, som Laura Bergsøe selv har designet og bygget.

Over bordet hænger lamper af tynd finer, som lyset fra elpærerne skinner lyserødt igennem. Køkkenbordet har Laura Bergsøe også selv skabt af en enorm plade bubinga, der næsten får et hennarødt skær i solen. Træet er det gennemgående materiale i hende hus, og kærligheden til de forskellige sorter er ikke til at tage fejl af.

»Jeg får til tider bestillinger fra restauranter eller mennesker, der ønsker sig en bestemt slags møbel, men det kan tage sin tid. Jeg kaster mig ikke bare over værktøjet og går i gang; jeg går derimod og venter på, at det helt rigtige stykke træ dukker op. Træet er det vigtigste, hvis møblet skal være unikt og smukt. Jeg er jo en af dem, der bare er rigtig glad for træ; alle træsorter kan noget unikt. Det er også derfor, jeg elsker håndværket så meget, som jeg gør.

sandra.meinecke@pol.dk

www.laurabergsoe.dk